

به دنبال احداث ایستگاه حرم مطهر خط ۳ قطار شهری در ابتدای خیابان شیرازی، تمامی سازه‌های غیر مقاوم این محدوده مقاوم و سبک‌سازی می‌شود. به گزارش شهر آرامحله، مدیرعامل شرکت بهره‌برداری قطار شهری مشهد با اعلام این خبر بیان کرد که در راستای پیشگیری از هرگونه حادثه ساختمان‌های دارای اسکلت چوبی و غیرمقاوم اطراف پروژه

احداث خط ۳ قطار شهری در خیابان شیرازی شناسایی شده است تا مقاوم‌سازی آن‌ها صورت بگیرد. به گفته کیانوش کیامرز، سبک‌سازی چند ساختمان از جمله یک مسجد در ابتدای خیابان شیرازی آغاز شده است. گفتنی است؛ در سال گذشته به دنبال گودبرداری پروژه قطار شهری در محله چهارباغ بخشی از کوچه پنجه‌نشست و چندین خانه خسارت جدی دید.

اقدامات شهرداری منطقه ثامن در مقابله با ویروس کرونا همچنان ادامه دارد

ضد عفونی روزانه ۶۰ هزار مترمربع از معابر اطراف حرم

در محله

۵۹

شوشتری

کرونا که جز دشمن جانی نمی‌توان لقب دیگری روی آن گذاشت، این روزها به همه جا سرک کشیده و ردپایی به جا گذاشته است. ردپاهای این ویروس بیشتر در معابر و مکان‌های عمومی دیده می‌شود و اگر با آن مقابله نشود، هر روز ممکن است صدها نفر آلوده کند. در این راستا شهرداری منطقه ثامن از اسفند سال گذشته اقدامات پیشگیرانه و مقابله‌ای مختلفی در دستور کار خود قرار داده است که از گندزدایی معابر تا بستن بوستان‌ها، کشیدن نوار خطر روی وسایل بازی و ورزشی پارک‌ها، خط‌کشی ایست مقابل نانوایی‌ها و موارد مشابه را شامل می‌شود. این کارها طبق گفته‌های نعمتی، شهردار منطقه ثامن، ادامه پیدا خواهد کرد تا دیگر خطری مردم را در بیرون از خانه تهدید نکند.

خط‌کشی مقابل ۲۸ نانوایی

آن طور که شهردار منطقه ثامن گفت، بیشتر مکان‌های عمومی در محدوده اطراف حرم مطهر تعطیل است، اما در مکان‌هایی همچون نانوایی‌ها که تعطیلی ندارند، برای رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی و جلوگیری از تجمع مردم، خط‌کشی ایست صورت گرفته است.

طبق گفته‌های او، مقابل ۲۸ نانوایی در این محدوده که یکی از مکان‌های پر تردد با امکان بالای شیوع بیماری‌های واگیردار به حساب می‌آید، خط‌کشی شده است.

ضد عفونی روزانه معابر

سید مصطفی نعمتی همچنین از گندزدایی مستمر معابر اطراف حرم مطهر خبر داد و گفت که روزانه ۶۰ هزار متر مربع از این معابر گندزدایی می‌شود.

وی اضافه کرد: با توجه به شرایط موجود، حفظ امنیت جان و سلامتی نیروهای خدوم و پاکبانان زحمت‌کش منطقه از اولویت‌های کاری ماست و به همین منظور تمامی خودروهای خدماتی سبک و سنگین، ابزار آلات و ادوات مورد استفاده کارگران و همچنین محوطه استقرار نیروها به صورت مستمر شست‌و‌شو، گندزدایی و ضد عفونی می‌شود.

به گفته نعمتی، در راستای پیشگیری از انتقال بیماری کرونا در بین پاکبان‌ها و نیروهای فضای سبز شهرداری منطقه ثامن، با همکاری مرکز بهداشت ثامن به چکاپ روزانه، معاینات پزشکی و تب‌سنجی و همچنین توزیع روزانه صدها ماسک، دستکش یکبار مصرف، مواد شست‌و‌شو و ضد عفونی‌کننده و قرص‌های ویتامین دی و مکمل اقدام شده است.

توزیع بسته‌های بهداشتی

شهردار منطقه ثامن که بر تعطیل نشدن اقدامات شهرداری در مدت بروز بیماری کرونا تأکید داشت، به همراهی مردم با این نهاد هم اشاره و بیان کرد: به دنبال فراخوان نیروهای مردمی از سوی اداره فرهنگی و اجتماعی شهرداری

منطقه ثامن، افراد زیادی برای انجام اقدامات داوطلبانه با همکاری شهرداری اعلام آمادگی کردند؛ همچون گروه جهادی مسجد صاحب‌الزمان (عج) و پایگاه بسیج شهید عسکری محله هاتک که بعد از دریافت آموزش‌های لازم، همراه با پاکبان‌های این محدوده کار گندزدایی را انجام دادند.

او به موضوع کمک شهرداری به مردم کم‌توان و سالمندان محدوده اطراف حرم مطهر هم اشاره کرد که بر اساس آن ۵۰۰ بسته اقلام بهداشتی شامل ماسک، دستکش‌های یکبار مصرف، دستمال کاغذی و مواد ضد عفونی‌کننده و همچنین اقلام فرهنگی همچون بازی‌های فکری و کتاب داستان در بین ۵۰۰ خانواده توزیع شده است. این فعالیت‌ها با مشارکت شوراهای اجتماعی محلات و اداره فرهنگی و اجتماعی شهرداری منطقه ثامن همراه بوده است.

طبق گفته‌های نعمتی، از زمان شیوع کرونا در مشهد ۳۰۰۰ نسخه بروشور آموزشی و ۳۴۰۰ پوستر با محتوای بهداشتی و اطلاع‌رسانی تهیه شده و بین واحدهای صنفی، مراکز تجاری، اقامتی و معابر توزیع و نصب شده است.

او به طرح غربالگری هم اشاره کرد که بر اساس آن با کمک بسیج حریم رضوی با مراجعه خانه‌به‌خانه صورت گرفته است.

گفتنی است شهرداری منطقه ثامن از اسفند تا ۱۵ فروردین علاوه بر انجام اقدامات مربوط به پیشگیری و مقابله با کرونا، فعالیت‌های دیگری هم داشته است که نصب و سامان‌دهی ۳۸۸ تابلو و تجهیزات ترافیکی (بشکه‌ضربه‌گیر، میل باتومی، رفلکتور، گل میخ سرامیکی، پایه و سر تابلو انتظامی، سرعت‌گیر لاستیکی و نرده ترافیکی)، رفع نواقص و رنگ‌آمیزی بیش از ۳۰ هزار متر طول از جدول‌های حاشیه معابر و آیلند میانی بولوار و خیابان‌های منتهی به حرم مطهر رضوی، رنگ‌آمیزی تمامی نرده‌های میانی مربوط به مسیر بی‌آرتی و جداکننده‌های مسیر و گارد ریل‌های موجود در خیابان‌های اصلی اطراف حرم رضوی، لکه‌گیری آسفالت و موارد مشابه از جمله آن‌هاست.

آی‌خبیر

۱۰

نگاهی کوتاه به عصارخانه آستان قدس در دوره صفویه

حرم مطهر باروغن کنجد نظافت می‌شد

فریبا شجاع - «عصار» هنوز هم فامیل خیلی از یزدی‌هاست تا نشانی باشد بر پیشینه باروغن‌گیری آن‌ها از دانه‌های گیاهی. این عنوان در قرن‌های گذشته بر خلاف امروز مختص یزدی‌ها نبود، بلکه در سراسر کشور از جمله شهر مشهد نمونه داشت. در این شماره می‌خواهیم با نگاهی به دوره صفویه، از عصار و عصار ی بگویم که کارگاه‌هایش در مشهد فراوان بود و در حرم مطهر اداره داشت تا چراغ‌های حرم بدون روغن نماند.

تشکیل اداره برای روغن‌گیری

در باره اینکه عصارخانه‌ها برای روغن‌گیری کی و چگونه شکل گرفته‌اند، در تاریخ چیزی ثبت نشده است، اما آنچه در قدیمی‌ترین سندهای موجود عصار ی مشهد (سال ۱۰۱۱ هجری قمری) آمده است؛ با توجه به افزایش وقف زمین و مزارع در اوایل دوره صفوی و شکل گرفتن ادارات مختلف و منظم، برای روغن‌گیری هم اداره‌ای شکل گرفت. این اداره با نام عصارخانه در مشهد در آستان قدس رضوی شکل گرفت و ریاستش به خواجه درویش علی عصار سپرده شد. این ریاست شغلی موروثی به حساب می‌آمد. از همین رو بعد از او فرزندان و نوه‌هایش با نام‌های استاد محمد علی عصار، محمد خان عصار، محمد مؤمن عصار، محمد سعید عصار، گدا علی عصار، محمد طاهر عصار و حسن آقا عصار عهده‌دار این مسئولیت شده‌اند.

در آن زمان ۲ عصارخانه بزرگ برای آستان قدس رضوی در زمین‌های وقفی عتیق علی منشی (از بزرگ‌ترین واقفان حرم مطهر) ساخته شد. این ساختمان‌ها به شکل گنبدی و مدور در ۲ طبقه ساخته شدند. طبقه اول محل انبار و گرمخانه برای بودادن دانه‌ها و ساختمان زیرین هم برای گذاشتن دستگاه روغن‌گیری بود. نمونه این عصار ی‌ها هنوز هم در یزد و کم‌وبیش در شهر اصفهان دیده می‌شود. در این محل دانه‌های گیاهی حاصل از مزارع موقوفه که شامل کنجد، کاجیره و کتان می‌شد، روی سنگی مشابه سنگ آسیاب ریخته، و با حرکت شترها و جابه‌جایی سنگ‌ها روغن‌گیری می‌شد. روغن حاصل از این دانه‌ها بعد از تهیه به حرم مطهر منتقل می‌شد و داخل چراغ‌های آن که به بیش از ۱۰۰ نوع از انواع پیسوز سفالی و فلزی، روغن‌دان‌های شیشه‌ای و دیواری می‌رسید، ریخته می‌شد تا شب‌های حرم نورانی شود. البته میزان مصرف روغن برای چراغ‌ها در حرم مطهر به حدی بود که ۲ عصارخانه آن جواب‌گو نبود و برخی از اوقات این روغن از عصار ی‌های بازار مشهد تأمین می‌شد.

تمیز کردن حرم باروغن

طبق اسناد موجود در آستان قدس رضوی، امور اداره عصارخانه فقط حول محور روغن‌گیری نبود، بلکه این اداره وظیفه داشت از همین دانه‌های مزارع وقفی مواد اولیه رنگ‌آمیزی، صابون‌سازی، تهیه کود زراعی، تأمین غذای دام و نظایف حرم مطهر را نیز آماده سازد.

بر خلاف امروز که شوینده‌ها برای این بردن روغن در راستای تمیز کردن محل چرب‌به‌کار می‌روند، در دوره صفویه از روغن‌های عصارخانه برای نظافت پنجره‌های اماکن متبرکه و پشت‌بام‌های حرم مطهر استفاده می‌شد. بیشتر روغن مصرفی برای تمیز کردن حرم هم روغن کنجد بود.

ادامه وقف‌های مردمی برای روشنایی حرم

در میان پروقف‌ترین موضوعات منتسب به حضرت رضا (ع) در حرم مطهر، می‌توان هزینه کردن برای چراغانی و روشنایی را نام برد؛ موضوعی که نه تنها در گذشته، بلکه امروز هم مردم برای وقف دارایی به آن توجه می‌کنند. از همین رو در گذشته بودجه اداره عصارخانه از محل همین وقف‌ها تأمین می‌شد. بیشتر مبالغ هم از محل اجاره دکان‌های وقفی پایین خیابان، باغ‌عنبر، دروازه پایین خیابان، پیش‌طره دکان‌های بالا خیابان، دکان‌های جنب قهوه‌خانه محمد ابراهیم بیگ علمدار، سمرقند و باغ پایین پای مبارک تأمین می‌شد.

